

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

Fierlant, Simon de

Coloniae Agrippinae

§. 2. Confeßiones illo tempore factæ, quo quis ex ignorantia etiam
invincibili contra jus naturæ peccavit, tamquam sacrilegæ omnes
reïterandæ sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

§. 2.

CONFESSIONES ILLO TEMPORE

facta, quo quis ex ignorantia etiam invincibili contra jus naturæ peccavit, tamquam sacrilega omnes reiteranda sunt.

Hoc tam acre absynthium Macariano horto debemus, quamquam quid dico absynthium? amara quidem absynthium herba est, sed tamen salutaris; hoc verò Macarianum dogma amarulenti ita saporis est, ut ad animæ tamen salutem non faciat; faciat ad desperationem, & ad Conscientiarum, ut sequenti §. reipsâ fiet manifestum, carnificinam.

Audiamus porrò ante omnia ipsa Macarii verba, ex quibus mellitum illum ac dulciculum flosculum legimus. *Petet aliquis, inquit in Tyroc. pag. 374. & 375. num ergo quis debeat reiterare semper suas confessiones factas illo tempore, quo ex ignorantia contra jus naturæ peccavit? in nostra sententia quæstio habet majores difficultates, cum enim admittamus omnem ignorantiam juris naturæ esse vincibilem, consequens est, omnem etiam esse culpabilem. Iam autem docet communis Theologorum sententia sacrilegam, adeoque reiterandam esse Confessionem, quando in illa ex graviter culpabili ignorantia reticetur peccatum mortale;*

mortale; ob hanc rationem VALDE PROBABILE EST, quod talis DEBEAT OMNES ILLAS CONFESIONES REITERARE. Tum ita addit; & hanc sententiam vidi defensam Lovanii in Hallis 1670. sub Exim. Domino ac Magistro nostro Gerardo van Werm. Et verò Eximius ille 24. Martii dicto anno 1670. id ipsum Thesi 2. manifestè asseruerat: nec pigebit ejus sententiam hic describere, cum illam Macarius faciat suam, dum ait, & hanc sententiam, quam nempe jam jam asserui, vidi defensam &c. ita autem habet: ut quis ex ignorantia juris naturæ contra jus naturæ docendo peccet, requiritur, ignorantiam culpâ personali esse contractam, quod non requiritur, ut quis ex ignorantia juris naturæ contra jus naturæ agendo peccet. Quasi vero docere contra jus naturæ, non sit agere contra jus naturæ; sed id nunc non disputamus; & jam sæpè observatum est, novaturientis farinae Doctores quàm in alios severos, tam in se esse mites. Filium Theseos reputamus. Quicumque ergo deprehendit, se aliquo tempore per ignorantiam juris naturæ (etiam sine culpa personali contractam) contra illud graviter deliquisse, OMNES CONFESIONES SUAS, QUAS TEMPORE ILLO DURANTE FECIT, DEBET REITERARE. Nec talis sibi persuadeat, quod talia ignorantiae peccata per generalem Confessionem fuerint indirectè remissa. Neque per hoc, quod quis non sit confessus aliqua, quia ea peccata esse nescivit, excusatur à Confessione eorum, ubi ea mortalia esse rescivit, & CONSEQUENTER NON ETIAM A REPETENDIS CONFESIONIBUS ob affectum erga illa

intus perseverantem inutiliter factis. Hæc est sententia D. Van Werm; hanc vidit Lovanii defensam Macarius; hanc in Tyrocinio facit suam; ut adeo ex verbis Magistri clariùs discipuli mentem liceat cognoscere.

At enim de ignorantia invincibili procedit hujus §. titulus, Macarius autem de vincibili agit; tum etiam absolutè eas reïterandas esse titulus dicit, Macarius verò tantum *valdè esse probabile*, imo & contrariam sententiam probabilem esse pluribus sustinet; quin & illud addit; non esse reïterandas in eorum sententia, qui ignorantiam invincibilem à formali peccato negant excusare, sic ut multiplicis calumniæ notam turpiter contraham, qui fabricatum in meo cerebro titulum pro Macariano dogmate venditare ausim. Et sanè potest hæc esse aliqua, nec in speciem absurda exprobratio; ego valdè probabile esse dico, tu, quasi asseveranter id dicerem, calumniosè me traducis; ego reïterandas eas Confessiones doceo, quia omnis ignorantia secundum me vincibilis, omnis est culpabilis; & ne dubium esse possit, quid in eorum sententia judicem, qui in ignorantia etiam invincibili formale peccatum agnoscunt, illud disertè addo, in eorum sententia Confessiones eas omnes repetendas non esse; quid clariùs? tu tamen interim contraria mihi affingis omnia, & ad invincibilem nequiter ea extendis, quæ ad solam vincibilem cautè ego restrinxi. Audio, numquid præterea? nam quæ hæctenus quidem speciosè objiciebas, nihil solidi præter speciem habent. Tu vincibilem omnem

ais

ais ignorantiam, invincibilem dari in materia juris naturæ, & dari posse negas; fictène id neges, an verè, mox viderimus, negas tamen, & socium habes Eximium Huygens, nec in probatione ab eo sejungeris, dum uterque hanc paradoxo vestri rationem datis; omnem ignorantiam in materia juris naturæ esse vincibilem, quia omnis absolutè vinci potest, saltem per gratiam; nisi quod tu addas pag. 354. vincibilem eâ etiam dici ratione, quod superari, vinci que possit, *consulendo doctiores & superiores*: sed & illi *doctiores*, ut homines sunt, ita & ipsi ignorare possunt, & ut ipsi errare possunt in dando consilio, sic tu errare in sequendo potes; cum hoc tamen discrimine, quod illis impunè, & sine ullo crimine contrà ipsum jus naturæ consilium dare liceat, tibi sine peccato id sequi non liceat; atqui hoc non est ignorantiam superare *consulendo doctiores*, sed ex consilio doctiorum ipsum formale peccatum posse incurrere: hoc ergo cum Gummaro urge potius, omnem esse vincibilem, quia omnis absolutè vinci potest, saltem per gratiam; sed si tibi constare vis, eâdem pertinaciâ in materia etiam juris positivi, & facti invincibilem dari, aut dari posse, nega, & pernega, ne tuo ipse gladio à nobis juguleris: obtinet enim hîc æquè, atque istic clava ista vestra herculea *omnis ignorantia* (etiam juris positivi & facti) *absolutè vinci potest saltem per gratiam*. Pergamus porro, non enim noster hæret hîc nodus: omnis ignorantia juris naturæ est *vincibilis*, ita tu dicis, & nos tantisper cogitemus, ergo qui omnem

facis *vincibilem*, dum de *vincibili* agis, *nullam* excludis, & revera de *omni* agis; quod si de *omni*, etiam de illa, quam communius mecum Theologi *invincibilem* putant, & nominant; ego ergo dum *invincibilem* ignorantiam dixi, eam dixi, non quam tu, qui nullam hujusmodi admittis, sed Theologi passim *invincibilem* esse volunt, & tu *vincibilem* dicis, adeoque non excludis, dum iterandas esse confessiones contendis durante ignorantia *vincibili* factas, sed tua *vincibili*, hoc est, quæ *invincibilem* aliorum in se etiam comprehendit sub nomine vincibilitatis, quia & illa *absolutè* *vinci potest*, *saltem per gratiam*, quod adversarii non negant, quoque adeo sensu *invincibilem* suam fateantur esse etiam *vincibilem*, & talem dici facile patientur: nulla ergo calumnia si confessiones omnes durante ignorantia factas, etiam eâ, quæ in scholis nomine *invincibilis* ignorantia venit, iterari te velle jam inde ab initio Paragraphi dicebam.

Nec hîc stabimus, ulterius tuis ipsius verbis convincendus venis: nam cujus hæc vox est? *Cum vel non detur ignorantia invincibilis juris naturæ, uti probabilius putamus, vel, SI DETUR: EQUIDEM NON EXCUSAT A PECCATO FORMALI, &c.* Noli tuam Thesim erubescere Præses; tua est, & inter eas conclusiones, quas anno 1672. 12. & 13. Julii sustinuiſti, ordine vigesima. Neque pudeat, quod inconstantior sententiam mutaveris postea in Tyrocinio pag. 353. ubi ita loqueris: *Secundum veriore, & in SS. Patribus fundatam sententiam nulla datur ignorantia*
juris

juris naturæ, quæ sit invincibilis & inculpabilis, contrariam huic assertioni sententiam saltem quoad primam partem diu tenui, & bis in publicis Thesibus defendi: NULLAM SCILICET IGNORANTIAM INVINCIBILEM JURIS NATURÆ EXCUSARE A PECCATO, etiam supponendo dari talem invincibilem. At quia hoc multis nimis durum videtur, tandem assertionem hanc publicè defendi: licet valdè probabilem adhuc judicem alteram sententiam, eamque non contemnendis rationibus fulcire possim. Ne pudeat, inquam: veniam facilem meretur inconstantia, quæ tam plausibilem præfert rationem; mutasti sententiam, non quia verius, & in SS. Partibus fundatum magis erat aliud, sed quia hoc multis nimis durum videtur; nisi fortè quia hoc multis nimis durum videtur, exinde verior capit esse, & in SS. Partibus fundata sententia contraria. At herculè quantò laudabilior nobis fuisset Macarius (& esset Gummarus, & , ut alios taceam, Gabriëlis) si & hanc, & alias in variis materiis sententias feliciùs mutasset, & veriùs, nec deesse potuisset honesta ratio, ubi non illud tantùm obtineret, quod multis hoc & illud nimis durum videtur, sed quod & hoc, & illud non uno fulmine Roma damnasset: dixi porro feliciùs mutasset, & veriùs; nam non satis quidem sincerè sententiam suam mutasse hìc Macarius videtur; qui enim tam piis oculis dimissum à se dogma respectare pergit, ut valde probabilem adhuc judicet & non contemnendis rationibus fultum, nec aliam rationem prætexit, quàm quod

hoc multis nimis durum videtur, an non is idem quidem sentire, sed aliter loqui, & verba tantum, non animum mutasse censendus est, verba repetiturus eadem, si mutata phraseos ratio cesset, & *hoc nimis durum multis videri* destinat? imo, si profundius rimamur, id quidem fecit, ut, cum ante hæeret dubius, daretur, nec ne ignorantia invincibilis, & ita dubiè loqueretur: *Cum vel non detur ignorantia invincibilis juris naturæ, uti probabilius putamus, vel si detur: equidem non excuset à peccato formali, &c.* alterutrum postea determinans, nec dari eam, nec dari posse planè definierit, tantum tamen abest, ut illud etiam negaverit, quod hypotheticè antea confidenter asseruerat, *si detur*, non excusaturam à peccato formali; ut etiam in Tyrocinio temperare sibi non possit, quin pag. 374. quod ante item pag. 353. fecisse eum vidimus, iterum exclamet valdè probabilem eam esse sententiam, quæ, & invincibilem admittit, & eam à culpa negat excusare; hoc tamen constanter sustinet, nihil inde ad difficilem illam tot Confessionum reiterationem sinisteriùs posse concludi: & in hoc præcipuus rei nostræ cardo vertitur, id nitidè ut ostendatur, ignorantiam invincibilem, si non excuset à culpa formali, nec excusare ab illa ipsa Confessionum reiteratione. Id autem ut agam, dabo illum honorem Francisco Simonis, & Ulico Jonson, ut quod apud eos Confectarium reperi, eorum etiam verbis illustrem, tantoque id agam libentiùs, quòd Macarium alter, alter

alter Gummarum presè impugnet, quorum scilicet hac in re affinis est, & communis sententia.

Ac primo quidem Franciscus Simonis hoc pag. 23. ponit, & probat consecrarium, *is qui agendo contra legem naturæ peccavit invincibiliter ignorans legem, justificari non potest eâ ignorantia*: IMO SACRILEGIA ACCUMULAT, UTENS INTEREA SACRAMENTIS ECCLESIE.

Etenim manente eâ ignorantia, fieri non potest, ut suscipiat eam animi dispositionem, quæ voluntatem peccandi excludat: nulla detestatio peccati excludet voluntatem id faciendi, quod omnino ignoratur esse peccatum; quæ res est manifesta.

Hinc sequitur NON SINE SACRILEGIO EUM UTI SACRAMENTIS; non enim excusat ignorantia: est namque ignorantia juris, aut certè ignorantiam juris naturæ involvit. Non ignorat integrè confitendum esse, non etiam statum gratiæ esse necessarium, ut sumere liceat Eucharistiam, ignorat se non confiteri integrè; uti & non esse se in statu gratiæ: hæc facti ignorantia reipsa ignorantiam juris includit. Ignorat scilicet, se non confiteri integrè, quia ignorat se peccasse contra legem naturæ: hoc verò ignorat, quia legem naturæ ignorat. Hæc juris naturæ ignorantia tollatur, & sciet se non confiteri integrè, seque non esse in gratia: non potest mereri excusationem ista facti ignorantia, nisi & mereatur ignorantia juris, quam includit.

Tum ita ad aliud Consecrarium procedit: Is qui agendo
contra

contra legem naturæ peccavit olim invincibiliter ignorans legem; obligatur non solum confiteri peccatum illud, sed & iterare confessiones omnes, quas fecit in ea ignorantia, & confiteri sacrilegia toties commissa, quoties Sacramentis est usus. Etenim & irrita fuit omnis confessio & sacrilegus Sacramentorum usus, ut patuit. Vidit hoc omne genus Confessarii Autor Theseos (D. Van Werm) cujus priorem partem supra dedi (& nos supra dedimus) quicumque ergo deprehendit se per ignorantiam juris naturæ graviter deliquisse, omnes confessiones suas, quas tempore illo durante fecit, debet reiterare.

Ades nunc huc Gummare, & mecum ea repete, quæ pag. 52. congerit Ulicus Jonson ad argumentum sextum; & si hæctenus refellere eum, vel, ut nos putamus, non potuisti, vel, ut tui nos volunt credere, dignatus non es; audire eum saltem ne pigeat; cæterum nescio an superbiusculi id animi non sit Scriptores ita alios passim despiciere, ut vix ulli respondere digneris; exspectat responsi aliquid Gerardus van Vianen, exspectat hic ipse Ulicus Jonson, exspectat jam dudum, & frustra, Eruditissimus D. Du Bois; vigila Gummare, & attende; vera, & germana caritas humilis est, & neminem despicit; ego certè quidlibet malim suspicari, etiam convictum te esse, quam superbum; nunc ad Ulicum.

Si actio, inquit pag. 52. legi naturæ contraria statuat hominem, qui legem illam invitatus ignorat, verè coram Deo cri-

criminis reum, supplicioque obnoxium, homo ille justificari numquam potest ullo modo, saltem quamdiu ignorantia involuntaria (qualis sine dubio vestra est, quæ non alio sensu, ut vidimus, vincibilis est, quàm quod absolutè vinci potest saltem per gratiam) perseverat: non per Sacramentum Baptismi, non per Sacramentum Pœnitentiæ, non etiam per Martyrium; nam nullo ex his medio justificari potest sine contritione, juxta illud Tridentini Sess. 14. c. 4. fuit autem quovis tempore ad impetrandam veniam peccatorum hic contritionis motus necessarius. Contritio porro debet involvere propositum non peccandi de cætero, debetque excludere voluntatem peccandi; atqui ejusmodi contritionis motum elicere numquam potest homo, de quo agimus: nam quamcumque contritionem illum cogitaveris elicuisse, cum illa poterit stare voluntas peccandi, sive ponendi illam actionem, quam invitus ignorat legi esse contrariam: imo si ex ignorantia involuntaria (& ita invincibili, ut absolutè tamen possit vinci, saltem per gratiam) certò mihi persuadeam, fornicationem V. G. in certis quibusdam circumstantiis lege caritatis mihi esse præceptam, omnis mea contritio necessariò tacitè involvet voluntatem in istis circumstantiis fornicandi, adeoque peccandi; tantum aberit, ut voluntatem peccandi excludat. Hinc est,

Confessarium primum: Confessiones omnes istius hominis sunt irritæ: nam caruit contritione verâ, cujus defectu confessio est irrita.

Confessarium secundum: Confessiones omnes sunt iterandæ: nam confessio irrita est iteranda.

Hæc in unum quidem Gummarum Ulicus, at non unum Gummarum ferit, ferit & Macarium: facit enim consentiens utriusque inter se doctrina, ut, quod ex alterutra consequitur, ex utraque consequatur. Uterque *omnem ignorantiam*, etiam eam, quam cæteri passim auctores *invincibilem* vocant, *vincibilem* dicit. Uterque hanc eandem rationem adfert, quia *omnis*, atque adeo famosa illa etiam *invincibilis*, vinci absolutè potest, saltem per gratiam. Atque ita pari hætenus passu uterque procedit; prævolat dein Macarius, &, quod ex Gumhari sententia deducit alius, ipse in sua sententia admittit confectarium; & valde probabile esse ipsemet contendit, omnes confessiones esse reiterandas, quæ durante ignorantia *vincibili* juris naturæ fuerint peractæ; sic tamen ut per *vincibilem* non excludat Adversariorum *invincibilem*, utpote, ipsis etiam fatentibus Adversariis absolutè, *vincibilem*, saltem per gratiam. Jam vero cum is Theologus *valde probabile* esse dicat, qui probabilitatis hostis acerrimus, in suscipiendis præsertim, & administrandis Sacramentis, nihil, nisi quod certum est, aut saltem, ubi omnia probabilia, id solum quod tutius est, ad praxim admittit; potuit absolutè dici in titulo, quod valde probabile Macarius dixerat & manifestè tutius est: atque ita hanc quoque calumniæ speciem abstergimus, & hujus paragraphi titulum planè facimus Macarianum.